

7. Odpoveď ministra školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky P. Plavčana na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky V. Remišovej podanú 27. mája 2016 vo veci používania učebníc na základných školách

SEKRETARIAT PREDSEDU NÁRODNEJ RADI SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 01-07-2016		
Číslo spisu: PNEDS-187/2016		
Listy: 3	Prílohy: —	
RZ	ZH	LU

Minister školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
Peter Plavčan

Bratislava 29. júna 2016

Číslo: 2016-16987/27308:6-sekr.

Vážená pani poslankyňa,

k Vašej interpelácii z 20. mája 2016 vo veci používania učebníc na základných školách uvádzam nasledovné:

Na vzdelávanie v školách sa podľa zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov používajú učebnice schválené Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo školstva“) a zároveň možno používať aj učebnice odporúčané ministerstvom školstva.

V súlade s týmto zákonom schválené učebnice, schválené učebné texty a schválené pracovné zošity vrátane ich prepisov do Braillovho písma alebo iných vhodných foriem prepisov poskytne ministerstvo školstva školám na základe ich objednávky bezplatne. Ministerstvo školstva tvorbu a vydanie prioritných učebníc, pre povinné vyučovacie predmety, zabezpečuje podľa zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Schvaľovaciu doložku ministerstvo školstva udelí len takej učebnici, ktorá je víťazom verejného obstarávania tvorby a vydania učebnice.

Okrem učebníc so schvaľovacou doložkou možno na vzdelávanie v školách používať aj odporúčané učebnice. Vydavateľ už hotovej učebnice môže požiadať ministerstvo školstva o vydanie odporúčacej doložky. Odporúčacia doložka je dokument potvrdzujúci súlad učebnice so Štátnym vzdelávacím programom a možnosť používať učebnicu v školách. Avšak na základe vydania odporúčacej doložky nevzniká vydavateľovi finančný nárok na tvorbu,

vydanie a tlač učebnice z rozpočtu ministerstva školstva. Školy si môžu zakúpiť učebnice s odporúčacou doložkou zo svojich finančných prostriedkov.

Ministerstvo školstva nekoná pri zabezpečovaní učebníc svojvoľne a nehospodárnym spôsobom, tak ako to vyplýva z Vášho popisu situácie. Potreba zabezpečiť istý druh učebnice v konkrétnom počte výtlačkov vyplýva priamo z objednávok samotných škôl a ich potreby doplnenia učebnicového fondu v rámci náhrady stratených, poškodených alebo zničených učebníc a nie zo svojvoľného rozhodnutia ministerstva školstva. Ministerstvo školstva neobstaráva každý rok tlač všetkých učebníc v množstve pre celé populačné ročníky bez ohľadu na objektívne požiadavky škôl.

Dovoľujem si dať do pozornosti, že učebnica „Prírodoveda pre 2. ročník ZŠ“ bola vyradená z ponuky Edičného portálu ministerstva školstva vzhľadom na inovovaný Štátny vzdelávací program. V prípade zvyšnej skupiny učebníc, ktorú spomínate vo Vašej interpelácii (Slovenský jazyk pre 2., 3., 4. ročník ZŠ, „Prírodoveda pre 3., 4. ročník ZŠ“, „Matematika pre 2., 3., 4. ročník ZŠ – učebnica“, „Matematika pre 2., 3., 4. ročník ZŠ, 1. časť - pracovný zošit“, „Matematika pre 2., 3., 4. ročník ZŠ, 2. časť - pracovný zošit“) požiadavky škôl na ich dodanie na školský rok 2016/2017 sú spolu v množstve približne 256 000 kusov.

Nie je možné súhlasiť s tvrdením, že uvedené učebnice sa dodávajú školám už desať rokov a tieto ich nevyužívajú. Predmetné učebnice boli vytvorené v súlade so školskou reformou spustenou od roku 2008 a posúdené odborníkmi z praxe, učiteľmi z regionálneho školstva a vysokoškolskými pedagógmi, a na základe súladu predmetných učebníc so Štátnym vzdelávacím programom im boli vydané schvaľovacie doložky postupne v rokoch 2009-2012.

Nezáujem a nespokojnosť škôl s týmito učebnicami by sa s najväčšou pravdepodobnosťou odzrkadlila v rámci objednávkového konania učebníc pre aktuálny školský rok a orientácii škôl na nákup iných učebníc disponujúcich iba odporúčacou doložkou. Značná výška počtu objednaných kusov uvedených učebníc jasne deklaruje záujem škôl o ich dodanie.

Na základe týchto skutočností Vám ministerstvo školstva nemôže potvrdiť prax popisovanú vo Vašej interpelácii a tvrdiť, že školy by s objednanými učebnicami ihneď po dodaní nakladali ako s odpadom a cielene vopred plánovali nehospodárne nakladanie s majetkom štátu, masívne plytvanie verejných zdrojov a na to nadväzujúce neopodstatnené finančné zaťaženie rodičov zo strany školy.

Vážená pani poslankyňa,

učebnica je len jedným z nástrojov, ktoré sa používajú vo výchovno-vzdelávacom procese. Nie každá učebnica vyhovuje každému, pretože je to individuálna záležitosť pedagóga. Aj pri alternatívnej ponuke na trhu si budú učitelia vždy primárne hľadať takú učebnicu, ktorá je pre ich metódy a formy práce so žiakmi najvhodnejšia, čo neznamená, že momentálne ponúkané učebnice nedosahujú dostatočnú kvalitu, resp. sú pedagogicky nevhodné.

Vzhľadom na legislatívny rámec odporúčacích a schvaľovacích doložiek popísaný vyššie, nie je momentálne možné „vymeniť“ schválené učebnice za odporúčané učebnice tak, aby boli odporúčané učebnice tlačené z verejných zdrojov a sprístupnené žiakom zdarma pre pedagogické účely.

Je v mojom osobnom záujme, a je to uvedené aj v Programovom vyhlásení vlády SR, zefektívniť proces zabezpečovania učebníc, vytvoriť podmienky na postupné otvorenie učebnicového trhu a umožniť tak školám výber z alternatívnych učebníc, ktoré učiteľom a žiakom budú najviac vyhovovať pre realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu podľa školských vzdelávacích programov.

S úctou

Na vedomie:

Andrej Danko, predseda Národnej rady Slovenskej republiky

Vážená pani

Veronika Remišová

poslankyňa

Národná rada Slovenskej republiky

B r a t i s l a v a